3622 1899 ՄԱՅԻՍ 5/17 ՇԱԲԱԹ 15 Իսլամի սեղան 1317 ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ 6/5 ՄԱՅԻՍ 315

Զազէթամզ հաՖթատա Շաբաթ գիւն վէ Ճումաա իրրէսի կիւնլերի թապ օլունուր Դրշ.
Սէնէլիկի պուրա իչին բէշին 60
Արլը այլեղը 35
Սէնէլիկի բէշին թաշրա իչին 85
Այլը այլեղը 45
Բօսթա իւճրերի պիզէ այիտ տիր։
90 դրուշլուգ բօսթա բուլու՝ 80
դրուշա գապալ օլունուր։
15 կիւնլիւք ճիւսխէ 60 բր. տալր։

ՄԵՂԱՏՈՐԱԿ ԱՒԳԱՐ

30 բաւական 30 բաւական

مجموعهٔ اخبار
بك اوغلى تقسيم جاده‌سى نومرو ٦٥

DIRECTION
DU JOURNAL
MEGHATOUA-I-AHBAR
Grand Rue de Péra 65

Ղազէթաեա միւթէալլիզ խուսուսաթ իչին Ե. ԹՕԼԱՅԵՆԱՆ միւրաճաաթ օլունար։ — Իսարէխանէ՝ Պէյօղլունաա Ճատտէսի քէպիրտէ Ն. 65

ԱՍԻԹԱՆԷ 5 ՄԱՅԻՍ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Մեր սիրելի Հասարակութիւնն շատ տխուր և շատ փափուկ կացութեան մէջ կը գտնուի. տխուր՝ վասն զի ինչ որ ալ լինին մահուան բացարձակ ստուգութիւնն, մարդկային կեանքի դիւրաբեկութիւնն, մեծ հոգիներու կորուստն չանթահարիչ անակնկալ մ'է միշտ, և միշտ անվերջ ողբոց արժանի։ Փափուկ՝ զի մինչ կարեւոր թեմեր անհովիւ կը մնային արդէն, ահա այժմ եկեղեցական և քաղաքական ամենաբարձր դահն, կաթողիկոսական – Պատրիարքական Աթոռն է որ կը մնայ թափուր...

Ոչ ոք թերեւս առաւելքան ըզմեզ ի խոր խոցեալ է այն շիրմին առջեւ որ այն ինչ բացուեցաւ. սակայն սրտապնդեալ զօրութեամբ զոր հաւատքն կը ներշնչէ, կը համարձակիմք ըսել՝ «Ցուսահատելու պատճառ մը չկայ... երկնաշնչեցիկ հոգիներու, մեծ հայրապետներու ցեղն ցամքած չէ մեր մէջ. այն Աստուածն որ Լուսաւորիչներու, Սահակներու յաջորդ տուաւ Հասուններ, Ազարեաններ, կարող է նաեւ Հասուններու և Ազարեաններու տալ յաջորդ նոր Գրիգորներ, նոր Շնորհալիներ։ Եկեղեցւոյ աստուածատունկ ծառէն անբաժան ոստերն երբեք չեն չորնար, ու ամ՞ուլ և անբեր չեն մնար...»

Մեր եպիսկոպոսունք ամենքն ալ ուսեալ, բարեկիրթ և ընտիր եկեղեցականներ են, բայց պէտք չէ մոռնալ որ ընտիրներուն մէջ ընտրելագոյններ կան։ Այս ընտրելագոյններն որոշել և անոնցմէ միոյն վրայ հաւաքել քուէից ստուար մեծամասնութիւնն, ահա՝ այս պիտի լինի մեր աշխարհական և կղերական ընտրողաց աւագ և սրբազան պարտաւորութիւնն։

Եթէ կայ ժամանակ մը յորում առաւելքան երբեք հարկ է մեզ թողուլ ամեն անձնական դիտում, ամեն դէուձ հաշիւ, ամեն կարճամիտ մտածութիւն, այն ալ յառաջիկայ ընտրութեան ժամն է անշուշտ. ժամ մե՞ծ և խորհրդաւո՞ր ապաքէն, յորում միակ Մարդու մը ձեռաց պիտի յանձնենք մեր ժամանակաւոր և յաւիտենական շահերը, մեր ազգային և հոգեւորական կեանքն, մեր ներկայն և մեր ապագայն։

Մի օր մեր երիցս ողբացեալ հոգելոյս Փոխանորդն, Ասլանեան Արքեպիսկոպոս խօսելով երիտասարդ քահանայի մը զոր կը պատուէր իւր համակրանօք և վստահութեամբ, կ'ըսէր հառաչելով. «Ա՜հ, ոեՖորմի պէտք ունինք.»

Նոյն հառաչանքը պիտի կրկնէ և այսօր ամէն Հայ-կաթողիկէ որ չուզեր կոյր և խուլ մնալ կամաւորապէս... Եւ որովհետեւ ամենէն յառաջ réforme-ի (վերանորոգման) պէտք ունինք, հարկ անհրաժեշտ է զի ապագայ Կաթողիկոս–Պատրիարքն լինի նախ քան զամենայն réforme-ի ջերմ բարեկամ մը։ Եւ որովհետեւ լոկ փափաք մը գործնական արժէք չունի բնաւ, պէտք է որ ապագայ Հովուապետն ունենայ բաւական հաստատութիւն կամաց և կորով (énergie) բաղձացեալ վերանորոգումն ի գործ դնելու համար։

Ո՜հ, ո՞րչափ քաջզր, ո՞րքան մըխիթարիչ պիտի լինի մեր սիրելի Հասարակութեան տեսնել իւր հայրապետական Գահուն վրայ՝ անձնաւորութիւն մը մտաց և սրտի ձիրքերով հարուստ, անձնաւորութիւն մը տիպար եկեղեցական վեհութեան և աւանդապանական պարզութեան, անձնաւորութիւն մը որոյ կենաց երկինքն երբեք չեն մթագնած անաղնիւ գործոց պմպեր, անձնաւորութիւն մը որոյ շրթունքն մեղր կաթեցնեն և դէմքն սրբութիւն բուրէ, անձնաւորութիւն մը որ Յիսուսի Քրիստոսի Փոխանորդէն և Սինոդէն սկսեալ մինչեւ մեր ազգային վեհաշուք Աւադանոյն, մեր աշխոյժ Երիտասարդութեան, մեր բարեկիրթ ժողովրդեան սէրն և համակրութիւնն գրաւած լինի։ Աւելորդ է յիշել մեր Օգոստափառ Ինքնակալին և իւր Բարձրեալ Կառավարութեան վստահութիւնը, զի ոչ ոք կ'անդիտէ թէ մեր Արհի. Եպիսկոպոսունք–առանց բացառութեան – կը վայելեն զայդ վըստահութիւն։

Մեր ապագայ Հայրապետն–ներուի ինձ ըսել – հարկ է որ լինի հաճոյ բազմաց, բայց ոչ ամենուն, պատճառը շատ պարզ է և ոչ ումեք անծանօթ. կը բաւէ միայն յիշել տեղունական պատգամն. «Վա՜յ ձեզ յորժամ բարի ասիցեն զձէնջ ամենայն մարդիկ։» Ինձ համար ա՛յն է ամենէն մեծ վարչագէտն, ա՛յն՝ ամենէն կատարեալ հանրային գործիչն որոյ նկատմամբ կրնայ ըսուիլ ամենայն ստուգութեամբ. «Բարիներու սէրը շահեցաւ, եւ չարերու ատելութիւնը։»

Պէտք է որ գիտնայ ի հարկին միացնել Յիսուսի հեզութեան և քաղցրութեան՝ Աստուածորդւոյն շանթերն ու կայծակներ. պէտք չէ որ վարանի ձեռք առնուլ ի հարկին «խարազան չուանեայ», և դուրս հանել տաճարէն կրօնի չահագործողներն և նիւթոյն երկրպագուներ։

Պէտք է որ անսահման սէր և դուրգուրանք տածէ բովանդակ Հայութեան վրայ, բայց մանաւանդ որբերու, աղքատներու, տառապեալ հոգիներու վրայ, վերջապէս կրօնական, կրթական և բարեգործական տեսակէտով Հասարակութեանս յառաջադիմութեանը համար հաստատուն և ամենէն ազդեցիկ միջոցներն ի գործ դնէ և դնել տայ, այսինքն անխոնջ աշխատութեան, անձնուրացութեան և սրբութեան միջոցները։

Պէտք է որ լինի քանեորդ դարու մարդն, կատարեալապէս լուսամիտ՝ յառաջդիմասէր, գնահատէ խօսքի ու գրչի և գործի մարդերն, քաջալերէ կաթուղիկէ մամուլն, համոզուած լինելով Լեւոն ԺԳ-ի հետ թէ մեր ժամանակի ամենէն մեծ ոյժերէն մին է այն, և թէ կաթոլիկէ Մամուլն այնքան անհրաժեշտ է այսօր որքան սրբազան բեմն կռուելու համար կրօնի և քաղաքակրթութեան, Աստուծոյ և մարդկութեան թշնամեաց դէմ։

Վերջապէս պէտք է որ այնքան դերազանցօրէն զարդարուած լինի բարոյական առաքինութեամբ, քրիստոնէական կատարելութեամբ, որ իւր վարքն իսկ լինի ջանդիմանութիւն մը «պարտաղանց»ներու, հղօրագոյն բողոք մ'ընդդէմ մոլութեանց, և իւր բովանդակ կեանքն լինի պերճախօս և մշտատեւ քարոզ մը մեր հոգիներուն։

* * *

ՈՂԲԱԼԻ ՄԱՀ
ԵՐԱՆԱՇՆՈՐՀ ՀՈԳԵՒՈՐ ՏԵՍՈՒՆ
ԱԶԱՐԵԱՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ՊԱՏՐԻԱՐՔԻ

Ոչ սակաւ խոցեցաւ ի սիրտ եւ յոգի քաղաքիս Հայ Կաթողիկէ Հասարակութիւնը՝ այն ինչ լսեց Արհ. Տէր Աւետիս Արփիարեան Պատրիարքական Փոխանորդէն առ Դեր. Մարմարեան Եպիսկոպոս քաշուած հեռագիրն՝ որն որ կը գուժէր Ազգիս Վեհապետին ողբալի մահը։ — Ժողովուրդն արդէն Ս. Զատկի առաջին օրը տխրած լինելով ազգային անձի մը ցաւալի մահուանը պատճառաւ՝ բոլորովին համակեցաւ ի սուգ թախծութեան երբ այս գոյժն լսեց՝ որն որ կարկեց եւ ափիբերան ըրաւ ամենայն կղերականք եւ աշխարհականք։ Բնութիւնն իսկ կարծես՝ բնազդմամբ իրազեկ եղած՝ կը սաստկացնէր ամենուն դառն ցաւն ու վիշտը, երկինքը լինելով ամպամած եւ զրեա թէ միշտ արտասուալից. ղողցես կ'ողբային եւ նոքա Սմեն. Երանաշնորհին ողբալի մահը։ Որ եւ է սիրտիկան քանք չէին զօրեր առ վայր մի փարատել փոքրուիկ անհանդուրժելի մորմոքիչ կսկիծն ժողովրդեան։ Այսու հանդերձ համակամելով ի կամս Նախախնամութեան՝ փարատեց սակաւիկ մի իւր դառն տխրութիւնը՝ երբ Նոր Կիւրակէ օրն՝ Արհ. Մարմարեան Եպիսկոպոսը հանդիսաւոր Պատարագ եւ Պաշտօն մատոյց ի հանգիստ Լուսահոգւոյն ամենայն դպրօք եւ սարկաւագօք։ Այս մասին՝ ամենափառաւոր դագաղ մը՝ օր առաջ պատրաստուած էր եկեղեցւոյն մէջ՝ որոյ վրայ զետեղեալ կային Կաթողիկոսական Թագն ու գաւազանը ամենաչքեղ տեսլեամբ։ Նոյն Ս. Պատարագին աւարտման միջոցը՝ ահա՝ մահագոյժ զանգակը ծանր ծանր եւ ընդհատեալ կը գուժէր տխրաձայն Ազգիս Սմեն. Հայրապետին մահը մինչեւ ցվերջ Հանգստեան Պաշտօնին՝ որն որ երախտեալ եւ սիրոյ ոչ սակաւ արտասուս հեղուլ տուաւ յաչաց ամենեցուն՝ իբր մըտաց առջեւնին ներկայ եղած եւ ընկերացած նոյն աւուր՝ նորա յուղարկաւորութեան չքեղ եւ տխուր հանդիսին։

Ի դոյզն տրիտուր զանազան բարեացն որ առ Ազգն եւ առ բազում անհատս՝ առանձինն, նուիրեմ ի յիշատակ երախտապարտութեան եւ առ ամենեսին արտայայտած սիրոյն՝ հետագայ ոտանաւոր Ուղերձս՝ ասելով հառաչանօք. Երանի՜ անձին որոյ ի Տէր ննջեցոց յաւերժական անմահ օրհնութեամբք, փառք եւ պարծանք լինելով Ազգին եւ մասնաւորապէս ամենեցուն։

* * *

Արդ, ի՞նչ ձօնեմ ես փոխան,
Ո՜վ վեհ հոգի պատուական՝
Անգին բարեաց Ձեր արժան,
Անկեղծ սիրոյս ի նշան։

Թէ զամ սիրել վարդ, չուշան
Դերեզմանին քո վրան,
Եւ կամ ծաղկունք անմման,
Ո՜հ, չեն, չեն Ձեզ բաւական։

Արդար՝ եթէ տիւ գիշեր՝
Ցողել վերադ տայ իմ սէր,
Դարձեալ հոգւոյդ բարեսէր
Նաքարակիտ մի չարժէր։

Ե՛կ, արդ սոխակ իմ սիրուն,
Անդ արա քեզ բոյն եւ տուն,
Ուր այդ մարմինք կան ի քուն,
Իբր պանդուխտք՝ զինչ թռչուն։

Գեղգեղեա՝ անդ գեղեցիկ.
Մեղմիչ է քո դայլայլիկ.
Թէ, ողբաս միշտ զիմ Հայրիկ՝
Ոչ, ոչ բնաւ չէ հերիք։

Եւ դու վերուստ՝ ո՛ լուսին,
Շողշողէ լոյսդ վառ, անգին
Ցաւէտ վերայ սուրբ շիրմին,
Զի հանուրց է թանկագին։

Այցելողք՝ քիւր երանի
Կարդասցեն Ձեզ, վեհ հոգի,
Եւ արտասուք լի ու լի
Թացցեն շիրիմդ սիրալի։

Սգացելոյս այս մաղթանք
Ընկալ, Ազգիս փառք, պարծանք.
Զինչ մանիչակք բաղմերանգ՝
Բուրեսցեն բիւր Ձեզ իմ բանք։

Սգազգեաց
ՄԿՐՏԻՉ ՌԱՖԱԷԼԵԱՆ

Տրապիզոն, 29 Ապրիլ 1899

ԻԼԶ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱԼԱՐԸՆ ՐԷՍՄԻ ԹԱԳՏԻՆԻ

Ս. ՅՈՎՀԱՆ ՈՍԿԵԲԵՐԱՆ ՊԻԼԻՍԷՍԻ

Թագիեաթը թէսատիւֆաթը զարիպէսինտէն օլարագ, պիր բազար էվվէլ թէքմիլ ճէմաաթըմըզ, միւքէտատէր վէ էլէմպախշ պիր զիյնէթի բուհանիեէտե հաղըր պուլունմուշ իքէն, չըզան բազար տախի մէսէրրէթպախշ տիկէր պիր զիյնէթի բուհանիեէտե հաղըր պուլունմուշ տուր։ Վագտա պու պիր հալը միպայեին իսկ տէ, նէ՞ չարէ քի իհթիեաճ վէ մէճպուրիեէթ պու հալի իճապ իթտիրմիշ տիր, եօղսա, մէրհում սէվկիլի Կ-Բաթրիկմիզին զէմանը հաեաթընտա ինթիխապլարը իճրա իտիլմիշ, միւշարիլէյհ թարաֆընտան պու ուզուրա պունճա եիւրէք թիւքէտիլմիշ, վէ պիր ան էվվէլ բէսմի թագտիսին իճրասը յլա, միւնհէլ օլան մէրխասալըգլարըն պաշընտա միւսթահիտ վէ միւգթէտիր բուհանի չօպանլարըն պուլունմասը, պիղղաթ քէնտի թարաֆընտան թէմէննի օլունմուշ օլտուղու հալտէ, քի՞մ պու զիյնէթտէ, միւշարիլէյհ Կ-Բաթրիգ էֆէնտիմիզին զայպուպէթինի կէօրմէքլէ, տէրունէն իզհարը քէտէր իյլէմէմիշ, քի՞մ անըն Քիւրսիսինի սիեահ էօրթիւլեր իլէ էօրթիւլմիշ կէօրէրէք, միւթէէսսիր օլմամըշ տըր. լաքին թագտիրի Իլահի պէօյլէ թէնսիպ պուեուրտուղու ճիհէթլէ, արթըգ թէտպիրի ինսանէնին հիւքմիւ գալմաեաճաղը տէրքեար, վէ օլաճագ պիր չէյին իճրասը տա էլզէմ; հաթթա, մէրհումըն տախի էն սոն տագրգատա թէմէննիսի պու եօլտա օլտուղունտան, բազար կիւնքի զիյնէթին իճրասընա գարար վէրիլմիշ տիր։

Պինաէն ալէյհ, եէվմի մէզքիւրտէ, վագթը մուայէնինտէն խայլի էվվէլը չէհրիմիզին հէր թարաֆընտա սաքին էրմէնի-գաթօլիքլէրիմիզ, ըէհապէյն, միւթէպէրան, էսնաֆ, ֆամիլեալար, էլհասըլ, հէր սընըֆ էհալի՝ Ս. Յովհան Ոսկեբերան քիլիսէսինէ կէլմէեէ պաշլաեարագ, քիլիսէ աշ վագրթտա տօլմուշ տուր։

Սաաթ 2տէ, իւշ եպիսկոպոսլարը, եանի Խաչատուրեան Միքայէլ Զէլէպեան Անդրէաս վէ Իսրայէլեան Ստեփան հիւրմէթլու վարդապետլերին եպիսկոպոսլուգ ըէսմի թագտիսինէ՝ Կ-Բաթրիգ Դայմագամը բիւթպ. Ամիրեան Աւետիս Արքեպիսկոպոս հաղրէթլէրինին բիեաէթի վէ Սիվաս-Թօգաթ մէրխասասը հիւրմ. Հաճեան Սահակ Արք. վէ Պրուսա մէրխասասը հիւրմ. Ճամճեան Յարութիւն Եպիսկ. մարիֆէթլերիյլէ պաշլանմըշ տըր։ Պու ըէսմի ային զաեէթ մանէատար, թէէսսիրլի վէ ճալիպ օլուպ, պունտա, եպիսկոպոսլարըն՝ Քիլիսէնին, Ռուէսսայի բուհանիէնին վէ ճէմաաթին դարշըսընտա միւքէլլէֆ օլտուղլարը վազիֆէլէր օլ գատար միսէրրահ պիր թարղտա կէօսթէրիլմիշ, վէ պու խուսուսլարատա իտիլէն վաալար, եէմինլէր, օլ տէրէճէ դաթի պիր սուրէթտէ տէրմիեան իտիլմիշ տիր քի, մութլագ եպիսկոպոսլուգ սրֆաթընը ալան վէ օ էլպիսէեի կիեէնէն բուհանիտէ եիւքսէք վէ կիւղել խասսէլեր պուլունմասը, վէ էօմրիւնիւ՝ ճէնապը Հագգա, Քիլիսէսինէ վէ չօպանը պուլունտուղու Սիւրիւեէ հասը իթմէք ֆէտտարլըղը հաիշ օլմասը լազըմ կէլտիկինէ շիպտէ իտիլէմէզ։ Հէյլէ արարողութիւնլարըն վէ օգուտան շարականլարըն կիւղէլիկինտէն հէր քէս մէմնուն վէ մահզուզ գալարըղը կիպի, Դաստա, քէնտի էլպիսէի բուհանիեէսիյլէ զիյնէթին սոնունա գատար հաղրը պուլունան մենսէհնեօր Պօնէթթի ճէնապլէրի վէ Յիսուսեան Թարիգաթը միւհթէրէմէսինին Տէրիսատէթ վէ Անատօլու հէյեէթի բուհանիեէսի ըէիսի Բէր Անտրէ վէ սաիր լաթին վէ տիկէր զաթօլիք ճէմաաթլարը բուհանիլէրի տախի ֆէվգէլատէ մէճնուն գալմըշլար, վէ Ս. Հայրապետլերիմիզին թէրթիպ վէ թանզիմ իյլէտիքլէրի արարողութիւնլարը վէ շարականլար իլէ նազմաթը բուհանիէեի թահսին իյլէմիշլէր տիր։ Դաստա, Յնտոյեան հիւրմ. Ներսէս Եպիսկ. իլէ Անտոնեան Թարիգաթը միւհթէրէմէսի Աբրահայրը հիւրմ. Միասէրեան Հ. Ռափայէլ Գերապայծառ, վէ քիլիսէլէրիմիզ Մեծաւորժողովրդապետլերի իլէ ումումթարիգաթլար միւթէհաիղանը բէհապիյնի հաղրը պուլունմուշլար տըր։ Հիւրմ. Ներսէս վրդ. Աճէմեան՝ արարողապետլիք վազիֆէսինի մունթազամ սուրէթտէ իյֆա իթմիշ տիր։

Զեռնադրութիւն ըէսմի խիթամ պուլտուղընտա, իւշ եէնի Եպիսկոպոսլար, Գայմագամ հաղրէթլերիյլէ պիրլիքտէ, ուսուլտէն օլտուղը վէճճէլէ սեղանա չըզըպ, միւշարիլէյհ Գայմագամին թէնսիպի վէճճէլէ, մէրհում Բաթրիգ Աղարեան էֆ.նին խիթրահաթը բուհու իչին, հէր պիրլիքտէ Ս. Պատարագը թագտիս իթմիշլէր տիր։ Խիթամընտա, «Հրաշափառ» շարականըյլա քիլիսէ սալօնա չըգըլըբը սըրատա, ավլտէ, էտիէյի խայրիէի հաղրէթիբատիշահիեի միւթէղամին օլարագ, Տիարպէքիրլի Հապիպէֆ.թարաֆընտան պիր նութգ օգունուպ, հաղրբուն ամինխան օլմուշ, վէ սալօնտա եէնի եպիսկոպոսլարա ըէսմի թէպրիքեաթ իճրա վէ հուզզարա իքրամլար իտիլմիշ տիր։

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆՏԱ ՁԻԵԱՖԷԹ

Սաաթ 6 բատատէլերինտէ հաղրուն ավտէթլերինտէ, Կաթողիկոսարանտա, Գայմագամ հաղրէթլէրի թարաֆընտան, եէնի Եպիսկոպոսլրըն ըէսմի թագտիսի միւնասիպթիյլէ միւքէմմէլ պիր զիեաֆէթ վէրիլմիշ, վէ պու զիեաֆէթտէ, մենս. Պօնէթթի ճէնապլէրի իլէ տիկէր Եպիսկոպոսլար վէ ըէհապիյնի միւթէհաիզան, ճէման օթուզ գատար էվվաթ, տավէթլի օլարագ հաղրը պուլունմուշլար տըր։ Սուֆրատա, մենս. Պօնէթթինին սաղ թարաֆընտա Մալթիա մէրխասասը հիւրմ. Մի.քայէլ Եպիսկ. Խաչատուրեան իլէ Խարբութ մէրխասասը հիւրմ. Ստեփան Եպիսկ. Իսրայէլեան վէ սօլտա հիւրմ. Անդրէաս Եպիսկ. Զէլէպեան, վէ մենս. Պօնէթթինին դարշըսընտա Գայմագամ հաղրէթլերի՝ էքի թարաֆընտա՝ Իսթանպօլտա հաղրը պուլունան Եպիսկոպոսլար օլարագ օթուրմուշլար տըր։ Թաամ էսնասընտա Իսրայէլեան Գերպծ. ումումի Եպիսկոպոսլար իլէ վարդապետլեր վէ էհալի թարաֆընտան մէվգիեէ միւնասիպ լաթինճէ պիր տուա օգուեուպ, Զաթէք հաղրէթի Բատիշահի իլէ հաշմէթլու Բարա հաղրէթլէրինէ վէ մենս. Պօնէթթի ճէնապլէրինէ արզը թէմէննիեաթտա պուլունմուշ տուր։ Մենս. Պօնէթթի, ճէվապընտա, եէնի Եպիսկոպոսլարըն սըֆաթը ճէտիէլերինի թէպրիք, վէ Քիլիսէեէ, Տէվվէթ վէ Միլլէթլերինէ խայրը չօպանլար օլմալարընը թէմէննի իթտիկի կիպի, հագգընտա կէօսթէրիլէն իհթիրամաթտան տօլաեր տա պէեանը մէմնունիեէթ իյլէմիշ տիր։ Կ-Բաթրիգ Գայմագամը հաղրէթլերի տախի մէվգիեէ մունասիպ եիմանճա պիր նութգ իրատ իտիպ, Շէվքէթմէաղ էֆէնտիմիզ հաղրէթլերի թարաֆընտան, էսթէտէն պէրու էրմէնի-գաթօլիք ճէմաաթըմըզ հագգընտա իպրազ պույրուլմակէլէն ելթաֆ ու ինաեաթը Շէհրիեարիտէն, վէ մէրհում Կ-Բաթրիգ Աղարեան էֆ.նին վուգուի վէֆաթը իլղէրինէ թէէսսիրաթը Սէնիէնին պիլ վասըթա իպրազ պույրուլմասընտան տօլաեը արզը թէչէքքիւրաթ իյլէտիկի կիպի, հաշմէթլու Բաբա հաղրէթլէրինին ճէմաաթըմըզ հագգընտաքի հիւսնի թէվէճճիհաթը բէտէրանէսինին, հէր վագէթ օլարզը մինպիլլու, վագը օլան սոն քէտէր վէ էլէմ սըրասընտա տախի զուհուրա կէլտիկինի թէչէքքիւրէն զիքր իթմիշ, վէ մենս. Պօնէթթինին տախի՝ կէրէք զիյնէթի բուհանիէտե վէ կէրէք զիեաֆէթտե հաղրը պուլունմասը յլա, ումումի եպիսկոպոսլարըմըզը, բէհապիյնիմիզի վէ ճէմաաթըզը մինէթտար գըլըրզընը իֆատէ իյլէմիշ տիր։

Թամամա հէր կէչէն սէօզլէր՝ մէրհում Բաթրիկին էվատը մէմնուհէսի իւզէրինէ օլուպ, զայրը էպէտիսի, քէնտիսինին պու զիյնէթլերէ իշթիրաքընա մանի օլմուշ օլմասընտան տօլաեը թէէսսիֆլեր իտիլմիշ տիր։

Զիեաֆէթին խիթամընտա, պիւեիւք սալօնա չըգըլըբ, մաթէմ աէմամէթի օլարագ, սիեոն ֆինճանլար իլէ դահվէլէր իչիլմիշ վէ պիր միւտտէթ միւսահէպէթտէն սոնրա, հուզզար տաղըլմըշ տըր։

Սուֆրանընն թէրթիպատընա՝ Բաթրիգխանէմիզ մէմուրլարընտան Սերովբէ էֆ. Ֆէրհատեան բիեասէթ իթմիշ տիր։

ՄՕՆԵԼՆԵՕՐ ՊՕՆԷԹԹԻՆԻՆ ԶԻԵԱՖԷԹԻ

Բազար իրթէսի կիւնիւ տախի հաշմ. Բարա հաղրէթլէրինին Տէրիսատէթ վէքիլի միւհթէրէմի մենսէնեօր Պօնէթթի ճէնապլէրի թարաֆընտան քէնտի իդամէթկեահլարը տախիլինտէ միւքէմմէլ պիր զիեաֆէթ թէրթիպ օլունմուշ տուր։ Պու զիեաֆէթտէ տավէթլի օլարագ, Կ-Բաթրիգ Գայմագամը հաղրէթլերիյլէ Հաճեան, Ճամճեան, Ճնտոյեան վէ եէնի Եպիսկոպոսլար, վէ չու էսնատէ չէհրիմիզտէ պուլունան Մելքիթ-գաթօլիկի բաթրիկի բիւթպ. ճէրաիճիրլի էֆ. հաղրէթլերի իքի Եպիսկոպոս իլէ հաղրը պուլունուպ, ճիւմլէսի հագգընտա հիւսնի գապուլիէթ վէ իհթիրամաթ կէօսթէրիլմիշ տիր։ Սուֆրատա, մենս. Պօնէթթի պիր նութգ իրատ իլէ, մէրհում Աղարեան Կ-Բաթրիգ էֆ.նին վէֆաթընտան տօլաեը թէէսսիֆ ղէեանընտան սոնրա, բաթրիկի ճէտիսին պիր ան էվվէլ ինթիխապ վէ թայեինի խուսուսընտա թէմէննիեաթտա պուլունմուշ տուր։ Պատէհու մենս. Պօնէթթի՝ եէնի Եպիսկոպոսլարա խիթապէն, մէմուրը բուհանիսի օլտուզլարը ճէմաաթըն քետմիլ, ֆազիլ վէ միւէտպիր չօպանլարը օլմալարընը վէ հիւսնի իտարէեէ չալըշմալարընը թէմէննի իթմիշ տիր։

Պու նութգը միւթէաղրպ Մելքիթ-գաթօլիք բաթրիկի սէօզէ աղաղլէ, մենս. Պօնէթթինէ, վագը օլան իլթիֆաթ վէ գապուլիէթինատէն տօլաեը թէչէքքիւրաթընը պէեանտէն սոնրա, միւթէվէֆգա բաթրիկին գասրինի զաթէն թագտիր իտէնլէրտէն պիրի պուլունտուղը ճիհէթլէ, պու տէֆգա պիղղաթ Տէրիսատէթ կէլէրի մանղա միւշարիլէյհ իլէ կէօրիւշմէք արզուսիյլէ օլարզը հալտէ, էճէլէն պունա մանի օլմասընտան տօլաեը միւթէէսսիֆ վէ միւթէէսսիր իտուկինի տէրմիեան իյլէմիշ տիր։ Բաթրիկի միւշարիլէյհ տախի՝ միւթէվէֆգընը եէրինէ պիր միւնասիպինին պիր ան էվվէլ ինթիխապ վէ թայեինի խուսուսընտա թէմէննիեաթտա պուլունմուշ, վէ եէնի Եպիսկոպոսլարը թէպրիք իթմիշ տիր։

Մուախիրէն Կ-Բաթրիգ Գայմագամը էֆ. հաղրէթլերի՝ մենս. Պօնէթթի իլէ բիւթպ. ճէրաիճիրի էֆ.նէ խիթապէն իրատ իթտիի նութգը ճէվապխինտէ, ճէմաաթըմըզ հաղրընտա իղհար իթտիլերի հիսսիեաթի վէ հիւսնի էֆգքեարլարընտան տօլաեը ումում եպիսկոպոսլար իլէ ճէմաաթըմըզ նամընա թէչէքքիւր, վէ կէօրտիքլերի հիւսնի գապուլ միւնասիպէթիյլէ իղհարը մէմնունիեէթ իթմիշ տիր։

Զիեաֆէթին խիթամընտա սալօնա չըգըլըբ, պիր միւտտէթ խիթիրահաթտան սոնրա, Գայմագամ հաղրէթլերի վէ բէֆգապաթընտա պուլունան Եպիսկոպոսլար Կաթողիկոսարանա ավտէթ իյլէմիշլէր տիր։

Հէր իքի զիեաֆէթտէ տախի մուհապէթի ուխուվվէթքարանէ սարը նիմահեան օլուպ, պալէատէքի թաֆսիլաթտան տախի անլաշըլմըզը վէճճէլէ, չէհրիմիզտէ պուլունան դաթօլիք ճէմաաթլարը բուէսսայի բուհանիէսինին պիրլիքտէ կէօրիւրմէսի պարղաճա ճալիպը մէմնունիեէթ օլմուշ տուր։

Բազար կիւնիւ Ս. Յովհան Ոսկեբերան քիլիսէսինտէ Հինարզատէ Հապիպ Նէճիպ էֆ.նին օգուտուղու տուանը սուրէթի տիր.

«Սարրլարատան պէրի զիյրի ճէնահը միւթէզիմ էլ ֆէլահը սալթանաթը Սէնիէտ սասուտէնիշլիյի իւմն ու աման վէ մաշարը բէֆահ ու ինամաթը պիրաեան օլան ադվամը միւխթէլիֆէ վէ միւէլլի խրիսթիեանիեէտէն պիրի տէ ումում Գաթօլիք ճէմաաթը սատրգասը տըր քի, սալթանաթը Սէնիէեէ վէ տէվլէթի էպէտմիւտտէթի Աւլիէէֆորթը սատագաթ վէ թէմամի ուպուտիեէթլէ մէրպութիեէթ վէ ինզրնատը քէնարինէ պատիի մէֆխէրէթ վէ եէկանէ մէտարը նէճաթ պէլլէմիշ տիր։

«Ումումի Գաթօլիք ճէմաաթը միւթիէսինին պիլխասսա բուղը միամինպրուզը հաղրէթի Քիյթիսիթանիանէն պիրի, կէրէք սէրպէսթիի իճրաի ան վէ մէզհէպ խուսուսընտա վէ կէրէք թէէմմինի իթիեաճաթը գարարլիէտ, մատտի վէ մանէվի թէրաղղիեաթտա մաղհար օլակէլտիկի էլթաֆ վէ ինանաթը ճիհանտէրէճաթը հաղրէթիթաճիտարը ազգամիտէն տօլաեը լաեըզըյա իյֆաֆ չիւքրան վէ թահմիտաթսան ամիզ տիր։

«Հէման ճէնապը Բարպը մէնան՝ Բարիշանը ճէլլել իւլ իհնվան վէլիիինիմէթի պիլմէթինան չէվքէթլու Սուլթան պիւեիւք Ապտիւլ Համիտ Խանը Սանի էֆէնտիմիզ հաղրէթլերինի պա քէմալը էօմր ու իզպալ սէրիրարաի իզզ ու իճլալ պուեուրսուն, ամին։

«Բատիշահրմ չօղ եաշա՝»։

ՄԱՅԻՍ

Մայի՛ս... տարուան ամէնէն գեղեցիկ եղանակին ամէնէն գեղեցիկ, ամէնէն նազելաշուք ամիսը, ամէնէն զգլխիչ ու հրապուրիչ ամիսը՝ իր թանկագին չզարը վերցընելով՝ կրկի՛ն կը չնորհէ իր լուսաժպիտ

դէմքը ցուցնել մեզի։ Մրրկալից, փոթորկալից ու աղեղմռունչ ձմեռն անցաւ վերջապէս. անցաւ ու տարա՛ւ իր հետ երկընքին մռայլ ամպերը, ծովուն կատաղի ցասումն ու զայրացումը, խոլ քամիին գոռումը, անթափանցելի մէգն ու մշուշը, ու թողուց որ գա՛ր գարձեալ գալարագեղ գարունը ու բերէր՝ ձմրան հոտին տեղ՝ իր խընկալից ու եղեմային բոյրը, սրբէր երկնքին մչտաթոր արցունքները, սփոէր չողչողուն ճառագայթներ մութ ու թմնուտ աղջամուղջին մէջ։ Եկա՛ւ Գարունը, եկա՛ւ նաեւ սիրալի Մայիսը։

Ու այս ամիսը, –թագուհի՛ն ամիսներու, – այս գիւթիչ ամիսը նուիրուած է Մարիամայ, Աստուածամո՛ր... Այս ամիսը, սիրելի բանաստեղծին ու սիրահարին, այս ամիսն որ սէր կը բուրէ միայն, այս ամիսը կը պատկանի Անոյշներու Անոյշին, Գեղեցիկներու Գեղեցիկին։ Անո՛ր, միայն Անո՛ր կը վայլէ այս ամիսը։ Մարի՛ամ, Մարիամայ ամիս...

Աստուած ամէն ճիգ կը թափէ կարծես զարդարելու ու պճնելու համար զայն. Աստուած հրաշալիք մը ընել կ'ուզէ զայն, գլուխ-գործո՛ցն ամիսներու։ Կը դնէ անոր մէջ սոխակը, –ընութեան անզուգակա՛ն քերթողը,– կը դներէ հոն ճըմարիտ արուեստագէտի նուրբ ձեռքով ու ճաշակով՝ վարդն ու շուշանը, մեխակն ու մանուշակը, հրանուէնն ու պատատուկը եւ կ'արձակէ փափկաթիւ զեփիւռը՝ ծաղիկներուն վրայ թրմծացող արցունքի չիթերը ծծելու համար ու երկնքին անհունատարած կամարին վրայ կը շարէ անդին գոհարներ, ադամանդներ, մարգարիտներ....

Եւ որո՞ւ պէտք է նուիրել այս ամէնը։ Ստեղծողի՞ն... ո՛հ, ամբողջ ամիսներն ու տարիներն ու դարերն ունի արդէն այդ ամէնուն միա՛կ Տէրն է Նա։ Ուրեմն պէտք է ձօնել այդ ամիսը Սուրբ Կոյսին՝ Տիրամո՛ր։ Փափուկը՝ փափուկին, գեղեցիկը՝ գեղեցիկին, Մայիսն ալ՝ մարդկային էակներու Թագուհիին, Սրբազոյնի՛ն։

Երբ որ Մայիսի հրաշալի առաւօտ մը՝ կ'արթննաս կանուխ, –երբ դեռ արշալոյսը՝ ինդումերեա՝ նո՛ր կը բացաւառէ Արեւելքը,– ու մաքուր, կենսատու օդը շընչելու համար՝ կը մտնենա պատուհանիդ ու կը դիտես՝ զմայլա՞ծ՝ աչքերուդ առջեւ պարզուող հիասքանչ պէսպիսութիւնը, նուրբաղոյսջ ծառերը, ծլած ու բացուած ծաղիկները, կապոյտ ու անծայրածի՛ր երկինքը։ Մտիկ կ'ընես հոգեյոյզ ներդաշնակութեամբ գեղգեղող թռչնիկներուն մեղեդիները ու մեղմիկ զեփիւռին խիտ տերեւներուն մէջ հանած թեթեւ խշտուքը, ու երբ՝ երկա՛ր ատեն՝ կը մնաս այդպէս զրաւուած, ո՜հ, յիշէ՛, յիշէ՛՝ խնդրեմ՝ նոյն բոպէին Աստուածամօր սիրանուագ անունը, յիշէ՛ զայն, ու ընութեան չքեղութեան մէջ պիտի տեսնես ուրիշ չքեղութիւն մը ալ, ուրիշ վեհութիւն մը ալ աւելցած. թռչունները զողարի՛կ երգերուն մէջ պիտի լսես «Մարիամ» անունը, տերեւներուն սօսաւիւնը պիտի կրկնէ ատիկայ, ու զեփիւռը՝ զուարթ մանկիկի մը պէս՝ այտերդ փայփայելով՝ պիտի փսփսայ ականջդ վար. «Մարիա՛մ, Մարիա՛մ...

Ու պիտի լսես սոխակը՝ որ պիտի երգէ Անոր զովասանքներն անո՛յշ անոյշ. «Մարիա՛մ, Ապաւէն մեզաւորաց, Մխիթարիչ ողբաւորաց, Հայելի արդարութեան, Արուսեակ առաւօտեան, Մարիա՛մ, Մարիա՛մ.....

Բերա, 3 Մայիս 1899 ՓԱՐՈՍ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Յիւն Կ-Բալիրիգ Գայմագամը բիւթ. Արիւարեան Աւետիս Արքեպիսկոպոս հազրէթէրի, ըլֆագաթընտա Բաթրիգխանէսիզ գաբու քէհեասը հիւրմ. Աշճեան Մըկըրտիչ վրդ. օլտուղու հալտէ, Պապը Ալիսէ պիլ ազիմէ, սատրազամ հազրէթէլէրինի ղիեարէթ վէ միւլազաթ իթմիշլէր տիր։

∴ Թրապիզոն վէ թէվապիսի Էրմէնի-զաթօլիք մէրիասասը հիւրմ. Մարմարեան Պօղոս եպիսկոպոս հազրէթլէրի չէհրիմիզէ մուվասլէթ իթմիշ տիր։

∴ Պրուսա Էրմէնի-զաթօլիք ճէմասաթըմըզ մէրիասասը հիւրմ. Ճամճեան Յարութիւն եպիսկոպոս ճէնապլէրի՝ տիւն սէմթի մէմուրիէթինէ ազիմէթ իթմիշ տիր։ Եազընտա թէքրար Տէրիսասատէթ ավտէթ իտէէք տիր։

Մաթպուաթ Իտարէի ալիէսի թարագիընատան պու կիւն վարիտ օլմուշ տուր.

ԻԹԹԱՐՆԱՄԷ

Էրմէնիճէ «Մէճմուաի Ավսպար» զազէթասը՝ մուղարիրի ուսուլ վէ գաիտէ հարէքէթ իթտիկինատէն, թէքէրրիւրի հալինտէ միճազաթը չէտիտ իճրա օլունճաղը սահիպի իմթիեազընա մա էթ թէվպիխ իւթար օլունուր։

Ֆի 5 Մուհարրէմ 317 Գէհձէթ
վէ ֆի 4 Մայիս 315 (Միհր)

∴ Ինչպու իւթարնամէնին պիր այնի սուրէթի տէ «Բիւզանդիոն» զազէթասը սահիպի իմթիեազընա կէօնտէրիլմիշ տիր։

ՔԱՀԱՐԱՆ ՃԱՆԼԱՐԸՆԸ ԵՒՐՏԸՄԸՆԱ ՍՈՒՆՈՒԼՄՈՒՇ

ՆՈՅԵՄԲԵՐ ԱՑԸ

Պիր խայլի տինտարճա առաւարը վէ կիւշէլ նասիհաթլարը հալի օլան իշպու քիթապ, Ենգարէ եպիսկոպոսու միւթէվէլլի Առաքելեան կարապետ վրդ. Թարգիընատան ֆրանսըզճատան թիւրքճէյէ թէրճէմէ իտարէսի, վէ պու քերրէ միւթէհարիզանը ըէհապէյնիմիզէն Զըրազեան Յովհաննէս վրդ. վասրթասըյա թապ իթարիմիզ տիր։

Պիւեիւք քիշիք հէր տինտար քիմսէ իշին ադուեմատա լազըգ օլան պու քիթապը ալմազ իսթէնէնէր՝ մաթպաամրզա միւմանաթ իտէպիլիրլէր։

ՊԱՆԴ ԷՄԲԷՐԻԱԼ ՕԹՕՄԱՆԸՆ

ԱՆՕՆԻՄ ՇԻՐԲԷԹԻ

Սէրմաէսի 10.000։00 լիրա տըր

Շիրքէթին իտարէսի Գալաթատա տըր։

Իսթանպոլտա Եէնի ճամի մէյտանընատա, վէ Գէյօղլունտա Տօղրու եօլտա 206 նումէրօլու տաիրէսէ պիրէր շիւպէսի վար տըր։

Լօնտրա վէ Բարիստէ պիրէր պաշճա իտարէլիանէսի մէվճուտ տուր։

(ՇԻՒՊԷԼԷՐ)

Աճաչիա,	Ատանա,	Այտընը
Հալէպ,	Իսկէնտէրիէ,	Էտիրնէ,
Էնգարէ,	Գազտատա,	Գէյրութ,
Գրուսա,	Շամ,	Գօնիա,
Լարնաքա,	Գահիրէ,	Մէրսին,
Միտիլլի,	Ուշաք,	Ֆիլիպէ,
Բօրսախտ,	Բուսճուգ,	Սէլանիք,
Սամսօն,	Իզմիր,	Սօֆիա,	Թրապիզոն,

Գանգը Օսմանի, թահվիլաթ վէ եա պունա մուսամսիլ էվրագ տէրօզիթօ իտիլէսի մուդաւիլինէ, մուայէն վատէ իլէ էա հիսապը ճարի իւզրէ ազէ իզրազ, վէ սէնտաթը թիւճարիէ ըսգօնթօ, վէ մէմալիքի Շահանէ իլէ մէմալիքի էճնէպիէնէն պաշլըճա չէհիրլէրի իւզէրինէ չէք, բալիչա վէ զրէտի սէնէտլէրի վէ թէլէկրաֆ էմրլէրի քէշիատ վէ հիսապը ճարի քէշատ վէ թահվիլաթ իլէ զիգըյմէթ էշնա վէ մէմալիքի Շահանէ վէ մէմալիքի էճնէպիէտէ գուրբան վէ սէնտ թահսիլ, պօրսա էմրլէրի իճրա, վէ մէսքիքաթ իլթիրա վէ ֆիրուխթ իտէր։

Գուանան պաշգա պիր սէնէ վատէ իլէ եիւզատէ 2 պշ., 6 այըգ վատէ իլէ եիւզատէ 1 պշ., վէ 3 այըգ վատէ իլէ եիւզատէ 1 ֆրանգ իլէ ազէ գապուլ իտէր։

Իսթանպոլ չիւպէսի, պալէատ պէճան օլունան մուամէլաթատան պաշգա, էմթաա իւզերինէ ազէ իզրազ իլէտիկի կիպի, էմանէթէն վէ եախուտ սատէճէ թէվսի օլունան էշեաի թիւճարիէեի տախի գապուլ իտէր։

Գէյօղլու չիւպէսի՝ էմթաա մուամէլաթը միւսթէնա օլմագ իւզրէ, եօգարըտան գիքը օլունան պիլճիւմէ մուամէլաթը իյգիա, վէ պունատան պաշգա Վիլ ոը Բարի, Բուամէլի չըմէնտըֆէր թահվիլաթը, Նունան պանգասը, Բանամա վէ սարէ կէպի բրեանգօլու թահվիլաթընա տարը տէզ ու իթա մուամէլաթընը իճրա իլէր։

Իսթանպոլ վէ Գէյօղլու չիւպէսէրի՝ Բուամէլէ չըմէնտըֆէր թահվիլաթը բրամէսէլրի տախի ֆիրուխթ վէ պանգանըն մէմալիքի Շահանէ իլէ Գուլգարիսթանտաքի չիւպէսէրինէ քեաֆիֆէսի կիպի վէ 50 լիրանա գատար օլմագ իւզրէ 100տէ 3 ֆրանգ մուգապիլինտէ հիսապը ճարի իլէ ազէ գապուլ իտէրլէր։

Ուֆուզ հիսապը ճարիլէրէ թէլէմինաթ օլմագ իւզրէ Օսմանլը պանգասը 100 տէ 3 պշ. ֆրանգ Ֆրանսա, վէ եիւզատէ 3 ֆրանգի Ալմանիա տէվլէթի էշեահրնատանէնի զըյմէթատէ պիր մէգտար թաֆաֆութ իթմիշ պիր քի, իլպու էսնամ թէվֆիք օ. Օսմանան ազէլեէ ձէֆալէթ ալարագ այրըճա պիր տասիլատ սագլը պուլունմագատա տըր։ Թէվֆիք օլունան ազէլնին մէգտարը արթաըգճա, թէլէմինաթ ազէսիեին տէ մէգտարը արթար։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Տիարպէքիր մէրքէզ պիտ. մահքէմէսի միւատ. ում. մուավինլիկի՝ Կիւմիւլճինէ պիտ. մահքէմէսի ճէզա ըէիսի ճէմալ էֆէնտիէ, Կիւմիւլճինէ պիտաեէթ մահքէմէսի ճէզա տաիրէսի բրեասէթի՝ Տիարպէքիր մէրքէզ պիտ. մահքէմէսի միւատ. ում. մուավինի Նէչաթ պէյէ, Վան մէրքէզ պիտ. մահքէմէսի ճէզա տաիրէսի բրեասէթի՝ Լէմնի սանճաղը պիտ. մահքէմէսի ճէզա տաիրէսի ըէիսի Հասան Ֆէհմի էֆ.էֆ, Լէմնի պիտաեէթ մահքէմէսի ճէզա տաիրէսի բրեասէթի՝ Վան վէ Պիթլիս ատլիէ միւֆէթթիշի Սարաճեան Թորոս էֆ.էֆ, Լազիսթան սանճաղը պիտ. մահքէմէսի միւատ. ում. մուավինլիկի՝ Տիմէթօզա գաղասը պիտ. մահքէմէսի ըէիսի Նազմի պէյէ, Տիմէթօզա պիտ. մահքէմէսի բրեասէթի՝ Լոզիսթան պիտ. մահքէմէսի միւատ. ում. մուավինի Օսման Թէմալ պէյէ թէվճիզ.

Այտըն վիլայէթի մէարիֆ միւատիրի Նաիլ պէյէ Յիւնճիւ Մէճիտի իտան.

Պուլկարիսթան Օսմ. զօմիսէրի Նէֆիպ Մէլհամէ էֆ.էֆ պալէա, թիւրքճէ պաշ քեաթիպ մուավինի Ռէֆիզ վէ Ֆրանսըզճա պաշ քեաթիպ մուավինի Միհնիր Սիւրէյիա պէյլերէ միւթէմալիզ, թէրճէմանՊէլէօֆ էֆ.էֆ սանիէ, Մարսուան գայմագամ մուավինի Խրիսթաքի էֆ.էֆ սալիսէ ռիւթպէլէրի թէվճիհ. Իւսկիւտար միւթէսարրըֆլըղընա՝ մուավինլիկինտէ պուլունան Համտի պէյ թայէին. Արապկիր գայմագամլըղը՝ Էկին գայմագամը Ահմէտ Ռիֆաթ էֆ.էֆ. Էկին գայմագամլըղը՝ Արապկիր գայմագամը Խալիտ էֆ.էֆ, Պրուսա վիլայէթինտէ կէմէկիք գայմագամլըղը՝ Երտէք գայմագամը Հայտար պէյէ, Էրտէք գայմագամլըղը՝ Կէմէկիք գայմագամը Նէվզատ պէյէ թէֆվիզ. Եօղկատ ըէտիֆ զօմանտանը Սատրգ բաշտա Շնճի Օսմանի, Պիթլիս վիլայէթինտէ ժանտարմա զօմանտանը ալայ պէյի Իզզէթ պէյէ Շնճի Մէճ., Շնճի օրտու թէրզի պաշըը Մ. Լօմէն Լէվիեէ Յիւնճիւ, վէ Ֆրանսա թէպասընտան քէմանի Մ. Հանրի Մարթօնա Գիւնճիւ Օսմ., Պուլկարիսթան Օսմ. զօմիսէրլիկի պաշ քեաթիպ Մէհմէտ

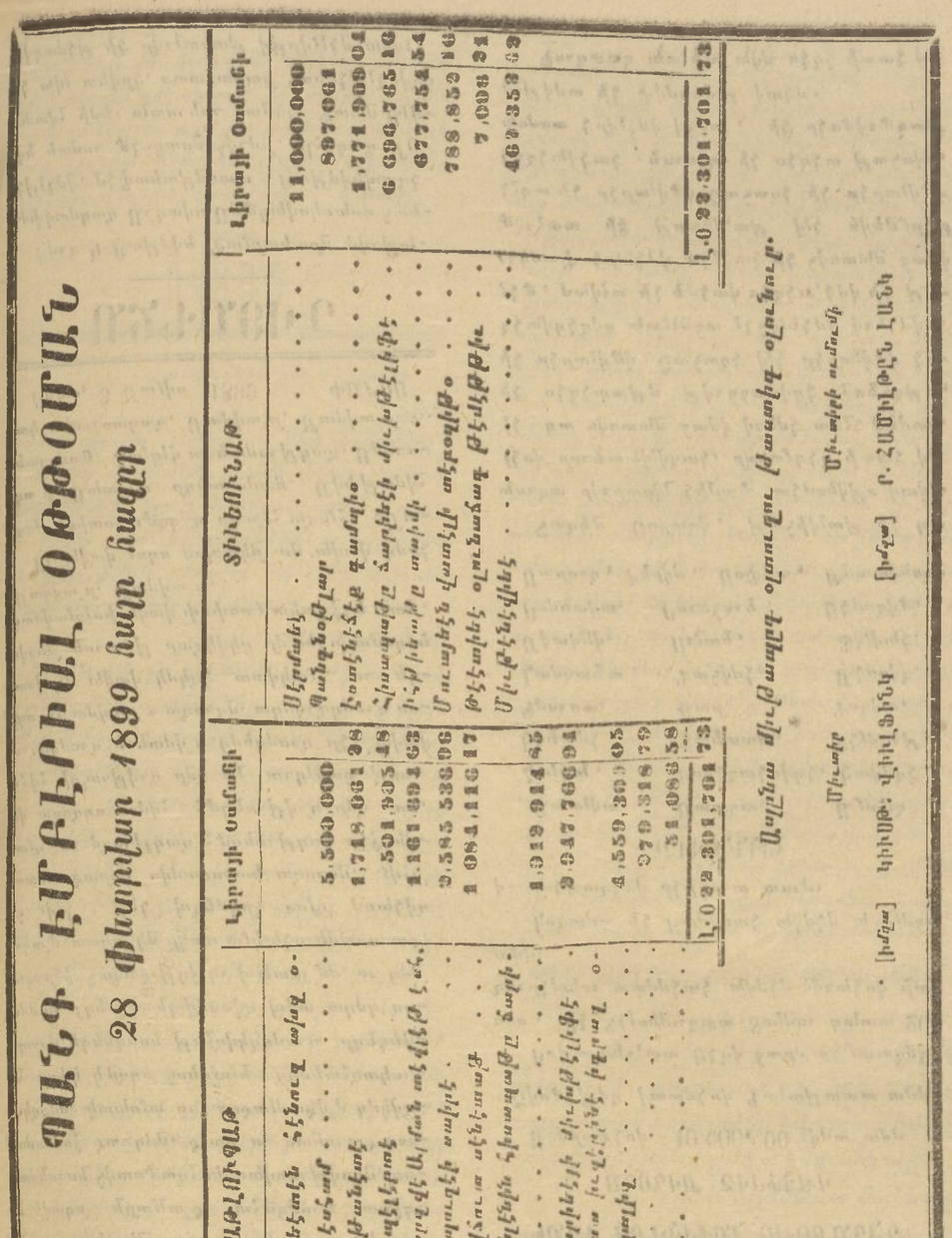

ԱՐԱՐԱՏ ՕԹԹՈՄԱՆ

28 փետրվար 1899 հայր հայր

Ամսական գին 5 մանեթ. Տարեկան գին 10 մանեթ. Գրանցված է Ռուսական Կայսրության մեջ

Ամսական հաշիվ

Ստացվել է Ս. Հաշվեկշիռ մարտի 1-ից մինչև մարտի 1-ը 1899 թվականին

Մուտք	Ռուբլի	Կոպեկ	Ելք	Ռուբլի	Կոպեկ
Մնացորդ նախորդ ամսվա	5,500,000		Ոսկեղենի գնում	1,719,061	38
Ոսկեղենի գնում	1,719,061	38	Արծաթի գնում	591,935	48
Արծաթի գնում	591,935	48	Պղնձի գնում	1,161,894	63
Պղնձի գնում	1,161,894	63	Գրասենյակի ծախսեր	9,585,536	96
Գրասենյակի ծախսեր	9,585,536	96	Աշխատավարձեր	1,084,116	17
Աշխատավարձեր	1,084,116	17	Տարեկան հանձնաժողովի ծախսեր	1,319,914	65
Տարեկան հանձնաժողովի ծախսեր	1,319,914	65	Մնացորդ	9,947,766	94
Մնացորդ	9,947,766	94			
	1,022,301,701	73		1,022,301,701	73

Մնացորդ ընթացիկ հաշվում

Դրամագլուխ 11,000,000 ռուբլի

Մնացորդ	Ռուբլի	Կոպեկ
Ոսկեղենի գնում	4,559,300	05
Արծաթի գնում	979,318	79
Պղնձի գնում	51,963	59
	1,022,301,701	73

Մեր ոսկեղենի գնումը

Ամսաթիվ	Ռուբլի	Կոպեկ
Հունվարի 1-ից մինչև մարտի 1-ը	108	5
Ոսկեղենի գնումը	95	20
Արծաթի գնումը	87	15
Ոսկեղենի գնումը	109	38
Ֆոլ. Բրիտանիայում	90	10
Գիտական ծախսեր	Ռ.	Կ.
	8	58

Հրատարակչական գրասենյակ

Ամսաթիվ	Ռուբլի	Կոպեկ
Տպագրություն	463	50
Տպագրություն Օրմանյանի	295	
Թղթի գնում	631	
Սոս. Օթ. Շարք և վառելիք	4	25
Օր. Մկրտչյան գրագիր	4	14
Գիրքի գրագիր	9	
Գիրք գնողներ Օրտրդ. Ռ. Լ.	6	17
Օրտրդ. գրագիր	Ի. Լ.	11 75
Գրքերի գրագիր	Ֆոն.	132 —
Գրասենյակի ծախսեր	Ռ.	Կ.
	25	24 —

Զարգացման 3 Դեկտ.

Ամսաթիվ	Ռուբլի	Կոպեկ
11 հոկտ.	3	50
12 հոկտ.	6	15
1 նոյեմ.	1	50
1 դեկտ.	7	30
2	9	35
3	10	15
3	11	
4	11	
3 30	10	30
3	10	15
2 30	9	35
2	9	5
1 30	7	50
1	6	50
12 15	6	15
11 հոկտ.	5	50

Ամսական գրասենյակ

Ամսաթիվ	Ռուբլի	Կոպեկ
10 հոկտ.	12	5
10	11	
9	10	20
9	10	
8	25	9
7	50	8
6	50	7
6	15	6
5	50	5
5	5	10
4	30	4
3	35	3
3	3	10
2	20	2

Ամսական գրասենյակ

Ամսաթիվ	Ռուբլի	Կոպեկ
11	50	
10	45	12
10	10	11
9	50	10
9		10
8	25	9
7	50	8
6	50	7
6	15	6
5	50	5
5	5	10
4	30	4
3	35	3
3	3	10
2	20	2

Ամսական գրասենյակ

Ամսաթիվ	Ռուբլի	Կոպեկ
12	40	12
4	20	1
9		2

Ամսական գրասենյակ

Ամսաթիվ	Ռուբլի	Կոպեկ
12	50	12
1	37	
2	10	

Ամսական գրասենյակ

Ամսաթիվ	Ռուբլի	Կոպեկ
11	35	
11		
10	15	
9	40	
9		
8	20	
7	40	
7		
6	15	
5	35	
5		
4	20	
4		
3	15	
2	40	

ԻՍԿԱՅԻՆ

Դարը, թեկուզ սիրուն նորատարի գրագիրներ, ինչպես ասում է Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներում, Լա Հեյ Լոյդը մի գրքում, 18 գրագիրներից մեկ, Միլուոքիում Ամերիկայում, Ինչպես ասում է Ամերիկայի Շիկագոյի Ինչպես ասում է Ամերիկայի Ինչպես ասում է Ամերիկայի Ինչպես ասում է Ամերիկայ